

Sokszolgáltatású Interaktív KTV kísérleti hálózat a PKI-ban

A Kábeltelevíziós Munkabizottság 1988. évi utolsó összejövetelén a Munkabizottság vezetője beszámolt a Posta Kísérleti Intézetben kidolgozott Konceptióterv alapján 1988 év folyamán felépítésre és üzembeállításra került egészen újszerű, kísérleti kábeles TV hálózatról. Ez jelenleg Magyarország (és Kelet-Európa) első valódi, sok szolgáltatású, Integrált kábeles TV rendszere. A felhasznált építőelemek jó része hazai, de az intelligens, távvezérelhető, ministar csillagpont az angol CABLETIME cég gyártmánya (SSP 16+16 típus). A Híradástechnikai Szövetkezet professzionális fő állomása mellé megvásárolt SSP alapkiépítés is biztosítja a műsorcsatornához történő szelektív előfizetői hozzáférést (többek között pay-TV-t is) és néhány kétirányú adatátviteli alternatívát is.

A kábeltelevíziós rendszernek ez a legkorszerűbb, Interaktív változata az elsődleges feladat, a műsor-szétosztás területén is sok újat mutat, kiegészítő (különböző szintű adatátviteli) szolgáltatásai pedig lépcsőzetesen bővíthetők. Az u.n. fizetős (pay) TV előfizető-specifikus műsor-számlázást tud biztosítani. Az itt használatos műszaki megoldás alapelve a szelektív csatorna-kapcsolás, mely számítógépes vezérlésre épül és az intelligens csillagpontban egy előfizetői modul, az előfizetőnél pedig egy kis adaptert igényel. Ez egyidejűleg modem és adat-Interfész is a kiegészítő szolgáltatások felé. A rendszer feltétlenül miniszár ház-hálózatot igényel, ami ugyan kissé nagyobb kábelhosszokat von maga után, viszont teljes mértékben kizárja az előfizetők egymás közti zavarását és az illetéktelen műsor- hozzáférést.

Az említett főállomás és intelligens csillagpont köré épült fel a rendszer, összehasonlíthatóság kedvéért egymás mellett, egyszerre miniszár és felfűzéses (fa-ág) topológiával, interaktív jel-átvitellel, alap- és kiegészítő szolgáltatásokkal. A csillagpont műsorjel átviteli kapacitása 34 TV csatorna amelyből, a főállomás ma 12-t tölt ki. Ezek műsortartalmi jó részben műholdas és földfelszíni programok, de lehetnek köztük helyi műsorok is (konferenciák és bemutatók céljára).

Kiegészítő szolgáltatásként (jelenleg) pay-TV-t, pay-per-view-t, szülői ellenőrzésű (gyermek-korlátozott) műsorcsatornákat, szavazat-gyűjtést, ill. 20 karakteres visszairányú adatátvitelt biztosít a rendszer pl. tele-shopping célokra. A közepes sebességű (1800 baud) adatátvitel lehetősége is adott, és egyszerű periféria-elemekkel különböző riasztójelzések is eljuttathatók minden "előfizetőtől" a diszpécser központba. (Még nincs felhasználva).

Minden speciális szolgáltatást egy a csillagpontba beépített egykártyás mikroszámítógép vezérel és tart nyilván. Rendszer-

installálást, felügyeletet ill. üzemviteli funkciót viszont egy főállomási IBM-AT biztosít.

A fentebb felsorolt speciális kiegészítő szolgáltatások (funkcionális okokból) jelenleg csak az intézet vezetői számára hozzáférhetők (8 előfizető) a CABLETIME gyártmányú, SSP 16+16 típusú intelligens csillagponton, a miniszár rendszerű szétosztó hálózaton és egy speciális TV-adapteren keresztül.

A kapcsolatlan-csillag és a klasszikus felfűzéses topológiájú hálózatrészt (összehasonlításképpen) további 8 "nem-exclusív" előfizető számára is biztosítja az alap- szolgáltatást, azaz 5 db VHF-sávú TV műsort.

A szétosztó hálózat jó minőségű (NDK gytm. 75-5-CY tip.) kiváló árnyékolású és kis csillapítású koaxiális kábellel, valamint HT gyártmányú, iránycsatlós leágazókkal ill. jelszétosztókkal, valamint árnyékolat fall-csatlakozókkal van felszerelve.

A hálózat esetleges későbbi bővítésének akadálya nincs. A meglévő SSP egység még további 8 kapcsolat előfizetőt tudna el látni (újabb kártyák és adapterek alkalmazása esetén), a kapcsolatlan szolgáltatást igénybevevők száma pedig szinte korlátlanul növelhető.

A rendszer továbbfejlesztése a szélessávú ISDN irányába elsősorban az import-lehetőségek függvénye, mivel a telematikai szolgáltatások megvalósításához hazai gyártású elemek nem léteznek. Nem látszik viszont akadálya a KTV rendszer egy fényvezetős szakasszal történő bővítésének, ezért ez 1989. évre közvetlen célkitűzéssé válhat.

A jelenleg 8 kapcsolós és 8 kapcsolatlan "előfizetőt" ellátó rendszer a PKI-ban lehetővé teszi nemcsak a legkorszerűbb KTV rendszer technikai kutatásokat, hanem egyúttal demonstrációs lehetőséget is biztosít a Magyar Posta szolgáltatásbővítési terveinek kidolgozásához, valamint a hazai ipar és kereskedelem termék-struktúrájának korszerűsítési terveihez. A CABLETIME céggel folytatott előzetes tárgyalások alapján elképzelhető az SSP- rendszer egyes elemeinek hazai kooperációból történő gyártása, várják tehát az érdeklődők jelentkezését!

Az összefoglaló és az értékelés megalapította, hogy az országban egymás után megalakuló KTV-t üzemeltető Kft-k üzletpolitikájába jól beilleszthető, valamint távközléspolitikai szempontból (a B-ISDN koncepcióval való összeférőse, valamint a kiegészítő szolgáltatások egyszerűbb megvalósíthatósága miatt) is perspektivikus intelligens csillagponti kapcsolórendszer hazai bevezetése sok helyen célszerű.

Stefler Sándor